

NADJA SUMANEN

OUTO
LINTU
YSTÄVÄKSI

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Karvakuonoiselle kirjoituskaverilleni Napille

Tekijä kiittää Espoon kaupungin kulttuurilautakuntaa,
Otavan Kirjasäätiötä sekä Taiteen edistämiskeskusta saamastaan tuesta.

Sitaatit:

11, 99: *Mustaa ja valkoista*, sanat Kalle Ahola

158: *Wind of Change*, sanat Klaus Meine

Teksti © Nadja Sumanen ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2023

ISBN 978-951-1-46263-7

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

MUMMU KYIRISTELI ETEISESSÄ talvitakkien takana ja kuiskutteli seinään kiinnitettyyn lankapuhelimeen.

– ...on kovaa kyytiä kasvamassa kaksirunkoinen puu. Kyllähän se tiedetään. Ei semmoiset kovia tuulia kestä...

Tiesin mummun puhuvan minusta, vaikka hän käytti kummi kielikuvia. Päätelin sen mummun äänensävyistä sekä siitä, että hän hypähti melkein ilmaan, kun vessan ovi narahti.

– Herttinen sentään, Hilla. Mitä sinä hiiviskelet!

– Pissahätä, suhahdin ja livahdin vessaan.

Hämärässä kopperossa lysähdin istumaan vessanpöntön kannelle. Ei tarvinnut sytyttää kattolamppua. Vessassa oli aina palanut himmeä, suoraan pistokkeeseen työnnetty yövalo. Ensin se oli ollut minua varten. Pienenä olin pelännyt ihan paniikissa pimeää. Kuvittelin että zombiet, tappajapehmot, kauhuklovnit tai sireenipää tunkeutuvat sisään ikkunoista ja oven rakosista, kun valot on sammutettu. Mutta nykyään yövalo oli enemmän mummu varten, mummu

kun ravasi jatkuvasti vessassa. Mummun näkö ja tasapaino olivat alkaneet heiketä, ja vaellellessaan öisin asunnossa hän oli ruvennut horjahtelemaan. Siksi minäkin heräilin mummun luona herkästi kuin vahtikoira.

Mummua hämätäkseni vedin vessan ja avasin vesihanauksen. Lavuaarin reunalla lemusi litteäksi kulunut Sunshine-saunasäppä. Sunshinella mummu oli pessyt itsensä päästä varpasiin pienestä asti, myös hiukset. ”Ja ilmeikkösi tuli näin aurinkoinen persoona”, mummu irvaili. Hänellä oli sellainen huumorintaju. Sellainen sarkastinen. Yhtä kaikki, mummusta Sunshine oli ainoa luotettava säppämerkki. Hän ei suostunut peseytymään millään muulla säppällä.

Nenäni lemahti vessassa myös kissanpissa. Oliko mummu unohtanut vaihtaa Hypotenuusan hiekat? Aikaisemmin kissa oli osannut toimittaa tarpeensa suoraan vessanpönttöön. Sitä varten vessan ovi ja pöntön kansi oli pitänyt muistaa jättää auki. Mutta mummun lailla myös Hypotenuusa oli tullut vanhaksi ja kankeaksi, ja eräänä päivänä vessasta oli kuulunut korvia raastava mouri: Hypotenuusa oli lipsahtanut ohi istuinrenkaan ja plätsähtänyt vessanpönttöön. Siksi sille oli täytynyt hankkia hiekkalaatikko.

– Henskutti, Hilla! Yöllä ei vedätä vesiklosettia, mummu marmatti makuuhuoneestaan, kun hiivin takaisin olohuoneeseen.

– Hups, unohtui, kuiskasin ja pujahdin vuodesohvalle tikkitäkin alle.

Täkin alle livahtamisesta tuli joka kerta hassun hykeryttävä olo. Sellainen, että piti hetki kierähdellä kyljeltä toi-

selle ja sätkiä pieniä, nopeita potkuja. Vasta sen jälkeen saatoin henkäistä syvään, painaa silmät kiinni ja keskittyä tuntemaan, miten peitto painui vasten jalkoja ja mahaa kuin suuren karhun lempeä tassu. Vanha täkki tuoksuikin ihan saduille, unille ja onnellisille lopuille, sellaisille, joita ei oikeasti ole. Tai joita ei ainakaan minun elämässäni ollut.

Kaappikello raksutti. Mummun makuuhuoneesta kuului tuttu tuhina, Hypotenuusa kuorsasi. Mummun nenähengitys vinkui. Minun oli vaikea saada unta. *Kaksirunkoinen puu. Ei semmoiset kovia tuulia kestä.* Mummun puhelimeen kuiskaamat sanat kaikuivat kuumottavina korvissani. Olinko minä sellainen puu? Oikeasti? Olinko sellainen runko, joka ei kestä kovia tuulia?

Pitsiverhon takaa kajasti katulyhdyn valju valo. Näytti siltä kuin olisi höytäillyt hiukan lunta. Kaappikello nirskahatti ja alkoi kumahdella. Mummu oli unohtanut pysäyttää sen heilurin yöksi. Laskin: yksi, kaksi, kolme, neljä... yhteensä kaksitoista lyöntiä. Oli keskiyö. Päivälleen kahden kuukauden kuluttua tästä hetkestä, toukokuun viides päivä, tapahtuisi se kauhea asia. Täyttäisin kaksitoista vuotta.

– **M**OI. SULLA TAISI alkaa vaihteeksi musta viikko, totesi joku, kun seisoin maanantaina koulun ruokajonossa.

– Täh, älähdin ja käännähdin.

Takanani jonotti luokkamme uusi outo lintu, Bubo.

– Ajattelin vaan, kun sulla on tänään musta huppari, mustat housut ja mustat pääkallosukat. Ja puhelimessa mustat kuoret, poika luetteli osoitellen huolettomasti etusormellaan vaateparttani.

– Pidä kuule huoli ihan omista asioistasi, äyskäisin.

– Selvä, Bubo vinkaisi.

Bubo Ukuli oli ilmestynyt 5D:lle joskus syksyllä, koulun jo aikaa sitten alettua. Vaikka eipä se ollut mitään uutta, että kesken lukukauden oppilaita tuli ja meni. Aika usein kävi nimittäin niin, että viikonlopun tai loman jälkeen joku ei vain enää ilmestynykään kouluun. Aina ei edes opettaja tiennyt, mihin hänen oppilaansa oli haihtunut. Silloin alettiin tietenkin huhuta kaikenlaista. Vaikka että oppilaan

perhe oli karkotettu maasta. Tai että tyttö oli lähetetty vanhempiensa kotimaahan erästä Suomessa kiellettyä toimenpidettä varten tai oppimaan ”paremmille tavoille”. Tai että äiti ja lapset olivat paenneet pahoinpitelevää isää ehtimättä ottaa edes vaatteita mukaansa. Yhtä kaikki, oli aina yhtä jäätävää katsoa luokassa tyhjää pulpettia ja miettiä, mitä hirveää oli tapahtunut.

Jos minulla ei olisi ollut omissa asioissani niin paljon tekemistä, olisin ryhtynyt selvittämään selittämättömiä katoamisia. Mutta nyt en vain jaksanut. Sitä paitsi kauheita asioita tapahtui ihan liikaa. Pikkulapsia kuoli pommituksissa. Valaat menettivät kaikuluotainyhteyden poikasiinsa merien melusaasteessa. Nuoria hyppi junien alle. Kilpikonnat tukeutuivat muovijätteeseen. Delfiinit takertuivat tonnikalaverkkoihin. Apinoilta tuhottiin sademetsät. Lehmiä vajosi mutaan tulvien mukana. Ihan vain muutaman esimerkin mainitakseni.

Luokkakaverit vaihtuivat niin tiheästi, ettei heihin kannattanut yrittää tutustua paremmin. Emme me jutelleet välituntisin omista asioistamme, emme tavanneet vapaa-aikana, emme kutsuneet toisiamme syntymäpäiville. Mutta oli siinä hyvätkin puolensa. Ennen Bubo Ukulia ei kukaan ollut huomannut mustia ja valkoisia viikkojani. Tai ei ainkaan kukaan ollut koskaan huomauttanut niistä minulle.

Jumittavan jonon edettyä salaattilaarien kohdalle ryhdyin mättämään porkkanaraastetta lautaselleni. Bubo mutisi takanani jotakin salaattiin liittyvää.

– Mitä? tiuskaisin ja mulkaisin Buboja niin myrkyllisesti kuin osasin.

– Stop putting salt in my salad, Bubo toisti. – Se on vaan sellainen sanon –.

– Tiedän!

Bubon sanoissa oli niin monta surullista ässää, että aloin saman tien katua kipakkuuttani. Niin kävi aina. Ensin räjähdin. Sitten lauhduin. Linjastoa pitkin edetessämme seurasin syrjäkarein, kuinka Bubo jätti raasteen väliin ja ryhtyi kaapimaan kebablihaa puolityhjistä laarista.

– Kebabia. Etkö ota? Bubo kysyi kärppänä.

Hetken katsoimme toisiamme silmiin. Bubon silmät eivät olleet siniset, ruskeat, vihertävät tai harmaat. Ne olivat ruokalan valoissa meripihkankeltaiset.

– Yök! En ota, vastasin ja teeskentelin puistatusta.

– Mä saan sitten sunkin annoksen, Bubo ilmoitti ilahuneena ja kauhaisi lisää lihaa kukkuraiselle lautaselleen.

– Meitsi tykkää. Kebab maistuu melkein samalta kuin riista.

Riista? Lompsiessani vakiopöytääni makustelin Bubon kebabista käyttämää sanaa. En ollut ennen kuullut kenenkään lausuvan sanaa *riista*, en ainakaan koulussa. Pälyilin syödessäni pylvään takaa Bubo. Hän istui yksikseen ruokalan kauimmaisessa nurkassa ja kiskoi kebabia kitaansa kuin nälkää nähnyt eläin. Tai ehkä *kiskoa* oli väärä ilmaus. Ennemminkin näytti siltä kuin Bubo olisi nokkinut kebabia suuhunsa.

KOULUN JÄLKEEN KÄVELIN suoraan isälle. Jalkakäytävät olivat jäässä. Taivaalta lätsähteli räntärättejä. Kaikkialla oli harmaata, suttuista ja rumaa. Yritin varoa astumasta sulaneen lumen alta paljastuneisiin koirankakkoihin. Minua paleli. Oli nälkä. Pysähdyin kaivamaan repuntaskusta isältä joululahjaksi saamani pipon ja vetäisin sen päähäni. Pipo oli musta ja siinä luki valkoisin kirjaimin *ongelmatapaus*. Kai se oli isän huumoria.

Nälästä ja palelusta huolimatta liukastelin eteenpäin mahdollisimman hitaasti. Pitkässä, loivassa alamäessä, joka johti alikulkutunneliin, työnsin nappikuulokkeet korviini ja aloin soittaa Don Huonojen Mustaa ja valkoista. Niin tein aina isälle kävellessäni. *Onko yö vai päivä, mitä sen on enää väliä...*, hyräilin äänettömästi. *Sillä minne ollaan matkalla, mikään ei oo mustavalkoista...*

Yhtäkkiä ymmärsin, että olin ärsyyntynyt kuin persuksiin ammuttu pesukarhu ja samalla ihan tööt. Syytin siitä Bubo Ukulia. Miksi hän oli koulun ruokalassa ottanut

puheeksi mustan viikkoni? Oikeasti! Mitä helkuttia se kellenkään kuulu! Siis se, että elämässäni vuorottelivat musta ja valkoinen kouluviikko, joiden välissä vietin aina viikonlopun mummun luona. Se oli normaalia. Tuskin muistin toisenlaista aikaa. Mutta saattoi väsymykseni johtua vähän mummustakin. Hän oli alkanut vaellella öisin entistä enemmän. Viimeksi mummu oli suhistellut tohveleissaan yöllä keittiöön kolistelemaan kaappien ovia. Hän oli lisäksi lymyillyt eteisessä kuiskuttelemassa puhelimessa yömyöhään. Ei kai mikään ihme, että minua uuvutti.

Alikulkutunnelin suulle ehdittyäni vedin syvään henkeä. Nahanluonti kahden kodin välissä oli alkanut sujua viikko viikolta vaivalloisemmin. Vaihto äidin tytöstä isän tytöksi tai isän tytöstä äidin tytöksi vaati yhä enemmän voimia. Jotenkin se näännytti. Alaluokkalaisena olin vielä osannut hypähdellä alikulkutunneliin pinkkinä äidin pikkuponina ja solahtaa tunnelin toisesta päästä ulos isän oloisena mustana näätäenä. Mutta nyt kun olin viidennellä, se ei enää onnistunut. Äh! Ei näitä juttujani kukaan käsittänyt.

Oikeasti kammosin alikulkutunnelia. Se näytti aaltopelistä taivutettuine seinineen ja mataline kattoineen pedon kidalta. Mitä jos se nielaisisi minut! Pakotin itseni kävelemään tunnelissa nopeuttamatta askelia. Kolmekymmentäkahdeksan askelta. En olisi kyennyt kävelemään isän luo toista reittiä. Alikulkutunneli kuului asiaan. Se oli välttämätön. Muuten ei muodonvaihdos onnistuisi.

Puolivälissä tunnelia minulle tuli tavallistakin oudompi olo. Ikään kuin jokin olisi ollut toisin. Vetäisin korva-

napit korvistani ja pysähdyin. Maassa lojui noutoannosroskia, lytätty tölkki ja spraymaalipurkki. Tutkin tunnelin seiniä ja kattoa. Oliko niihin sutattu uusia tägejä? Kesti tovin ennen kuin tajusin: joku oli spreijannut tunnelin katoissa olevat lamput punaisiksi. Siksi tunneli tuntui entistäkin uhkaavammalta. Liittyiköhän lamppujen maalaaminen huumeisiin? Joskus alikulkutunnelissa nimittäin lorvaili epämääräisiä tyyppejä. Mummukin oli monta kertaa kehottanut minua kulkemaan muuta kautta. Mutta en hän minä voinut vaihtaa reittiä. Minun oli pakko kulkea tunnelista.

Eteismatolla lojui liukkaita ilmaisjakelulehtiä ja mainoslehtiä. Siirsin kasaa sivummalle kengänkärjellä. *Pizza & Kebab* luki useammassakin mainoksessa. *Kebab riisillä. Kebab ranskalaisilla. Kebab falafelillä.* Mieleeni palautui koulussa kebabia hamstrannut Bubo Ukuli. Oikeasti! Miten sellaisella pel-lavapöydällä saattoi olla sellainen nimi? Ja sellaiset silmät?

Isän asunnossa haisi tutusti noutoruoka ja pannun pohjalla kärventynyt kahvi.

– Pöö! huutelin.

Olin jo asettelemassa takkia henkariin, kun muistin, missä olin. Päästin kostean loimen valahtamaan nopeasti myttyyn lattialle. Läpimärät kengät jätin tarkoituksella keskelle kulkuväylää.

– Moi vaan, mukava nähdä, kuului isän mumina ja tietokoneen näppäinten naputus makuuhuoneesta. – Mä tulen ihan kohta. Köökissä on sulle karkkia.

Mukava nähdä. Sulle karkkia. Ei, ei tätä, huusin mielesäni ja kangistuin keittiön ovensuuhun. Ei isän noin kuulunut puhua!

Kahmaisain keittiön työtasolta ikkunan edestä tyhjäät energijuomatölkit sekä likaiset kahvimukit ja siirsin ne tiskipöydälle. Tilalle läväytin oppikirjat. Jo aloittaessani koulun oli mummu vannottanut, että läksyt oli hoidettava, vaikka ”pää olis kainalossa ja sydän rinnassa märkenis.” Ja aina kun olin ruikuttanut jotakin koulusta tai läksyistä, mummu oli jaksanut muistuttaa, kuinka hän oli sentään hiihtänyt kouluun kuutena päivänä viikossa, jopa kolmenkymmenen viiden asteen pakkasessa. Saarnansa mummu lopetti aina tiivaamalla ”Että vieläkö vätystä vänisyttää?” Mummu ei ehkä ollut mikään maailman myötätuntoisin tyyppi.

Pyöriskelin baarijakkaralla keittiön ikkunan ääressä, nojasin poskea kämmeneen ja piirtelin vihkon sivuun šakkiruudukkoa. Vähän väliä mulkaisin salmiakkiakkos-pussia, jonka isä oli jättänyt pöydälle, kuin karkkipussi olisi syyllinen harmeihini. Olisin halunnut mennä sänkyyn makaamaan ja pelaamaan, mutta ensin piti kirjoittaa ympäristöopin esitelmää uhanalaisista eläinlajeista. Aiheekseni oli langennut jokin tylsääkin tylsempi pöllö.

Kun esitelmän teko ei ottanut onnistuakseen, kampeuduin alas jakkaralta ja kurkistin jääkaappiin.

– Otatko munia? huusin.

Olin jättänyt paistinpannun viikko sitten lojumaan tiskialtaaseen. Ensin pesin pannun. Sitten aloin tehdä munakokkelia.

- **H**YS! HILJAA KAIKKI, Kirsi-ope kiekaisi ja läväytti smartille kuvan pörheästä vitivalkoisesta pöllöstä.
- Hilla! Sinun vuoro.

Valuin pois pulpetista ja laahustin luokan eteen. Aamulla peiliin katsoessani oli leuastani sojottanut järkyttävä näppylä, jota olin hädissäni puristellut. Jos olisin ollut äidin luona, olisin varmasti järjestänyt finnistä jonkinlaisen kohtauksen. Isän luona tunteilu ei toiminut. Kiljumiseen ja säntäilyyn isä olisi vain vastannut karjumalla takaisin pää punaisena. Ja tietenkään isän vessan kaapista ei ollut löytynyt minkäänlaisia meikkivoiteita, peitepuikkoja eikä valokyniä, joita äidin kylpyhuoneen korit ja hyllyköt pursuilivat. Nyt leukani oli kuin jokin kirveltävä, sykkivä merimakara, ja näytin kaikin puolin pölvästiltä. Sitä paitsi olin valmistautunut esitelmään todella huonosti. Onneksi oli päivän viimeinen oppitunti ja kaikki luokassa häälisivät kyllästyneinä. Tuskin kukaan muu kuin opettaja edes kuuntelisi.

– Joo. Mulla oli, tai siis on, tää pöllö, mumisin ja nostin raapustamani muistiinpanopaperin merimakkaraleukani peitoksi.

– Puhuisitko hiukan kovempaa, ope sanoi. – Niin että kaikki kuulee.

– Mulla on siis tää pöllö, kuulutin.

– Tunturipöllö, *Bubo scandiacus*, kuului tarkennus luokan perältä. – Kuvassa oleva yksilö on täysikasvuinen koiras.

– Kiitos aktiivisuudesta, *Bubo*, opettaja sanoi ja kiertyi katsomaan takarivissä istuvaa *Bubo Ukulia*. – Annetaan nyt kuitenkin Hillan kertoa. Hiljaa kaikki!

– Öö, sanoin ja vilkaisin *Buboa*. Hän oli jo saanut ajatukseni sekoamaan.

– Jatka vain, opettaja kannusti.

– Öö. Siis. Tunturipöllö. Naarailla ja nuorilla uroksilla on mustia täpliä.

– Nuorilla *koirailla*, *Bubo* korjasi kovalla äänellä ja jatkoi tietäväisenä: – Eikä ne ole täpliä. Niiden höyhenpuvussa on musta tai tummanruskea pilkutus.

Mitä väliä, pyllynaama, ajattelin ja jatkoin:

– Tunturipöllöt asuu Lapissa. Mutta joskus ne vaeltee muuallakin etsimässä ruokaa. Silloin niitä saattaa nähdä myös kaupungeissa, luennoin. – Niiden pääasiallista ravintoa ovat sopulit, myyrät ja...

En muistanut ulkoa enempää, joten jouduin vilkaisemaan paperiani.

– Toiset linnut, *Bubo* tiedotti puolestani. – Nuoret yksilöt saattavat vaeltaa marraskuun ja huhtikuun välisenä aikana.

Bubo kuulosti kummallisen kiihkeältä ja päättäväiseltä. Näin, että hänen silmänsä leiskuivat.

– Bubo, opettaja sanoi varoittavasti ja näytti Bubolle sormimerkin, joka tarkoitti, että suu pitäisi vetää vetskarilla suppuun.

Paperia puristavat käteni olivat hiostuneet, päässäni hu-misi. Ja vaikka paperilla oli vain muutama rivi tekstiä, en enää meinannut muistaa, mihin olin jäänyt. Bubo oli hermostuttanut minut. Jo toisen kerran tällä viikolla. Nopeutin hiukan tahtia:

– Sen-pesä-on-matala-syvennys-jossain-kummulla-ja-se-munii...

Mutta silloin Bubo alkoi ihan tosissaan kailottaa puheeni päälle:

– Suomessa Bubo scandiacuksen levinneisyysalue rajoit-tuu Enontekiön ja Utsjoen tuntureille. Ja sitä paitsi! Viime kesänä Suomen puolella pesi TASAN YKSI tunturipöllö-pari. Ja edellisen kerran niitä pesi täällä kuusi vuotta sitten. KUUSI VUOTTA!

Nyt se höntti oli jo noussut seisomaankin ja tökki ilmaa etusormellaan kuin olisi tehnyt siihen reikiä. Minä hukka-sin taas oikean kohdan muistiinpanoistani. Mykistyneenä tuijotin Bubo paperini takaa. Ihan kuin Bubo ei olisi edes tajunnut anastavansa arvokasta esitysaikaani.

– Ja silloinkin niitä oli Suomessa vain siksi, että sattui olemaan niin hyvä sopuli- ja myyrävuosi, Bubo aivan huusi.

– No johan nyt on kumma, ope kiljahti ja nousi seiso-maan. – Bubo! Istu alas! Minä tiedän, kuinka kovasti sinä

olisit halunnut tämän aiheen. Mutta nyt on Hillan vuoro. Minä joudun poistamaan sinut luokasta, jos et nyt hiljene.

– Niin, minäkin rääkäisin, vaikka mistään sydämen asiasta ei ollutkaan kyse. – Kumpi tätä esitelmää pitää, sinä vai minä!

Luokassa kukaan ei enää häröillyt omiaan. Kaikki seurasivat tilannetta kuin tennisottelua kääntäen päätään vuoroin minun, vuoroin Bubon puoleen. Mutta jostakin syystä Bubo ei kyennyt lainkaan hillitsemään itseään.

– Joskus myyrien ja sopulien määrät romahtavat! Bubo kiljui käsillään villisti ilmaa viuhdoen ja tuijotti minua silmää räpäyttämättä kuin jyrksijöiden määrän romahtaminen olisi ollut minun aikaansaannostani. – Ja pesintä keskeytyy.

Opettaja oli ryhtynyt kulkemaan hitaasti Buboa kohti kädet levällään. Hän ahdisti Buboa oven suuntaan kuin olisi yrittänyt hillitä pillastunutta eläintä. Seurasin, miten opettaja pakotti Bubon peruuttamaan ulos luokan ovesta häneen koskematta. Vielä luokan ovellakin Bubo piti katseensa minussa ja huitoi kuin olisi ollut lentoon lähdessä.

Oven naksahdettua kiinni laskeutui luokkaan hämmennyt hiljaisuus. Vain smartti hiukan hurisi. Hytтынsen inänänkin olisi kuullut.

Samassa ovi kolahti kuitenkin auki ja Bubon pää työn-tyi esiin:

– Sitä paitsi tunturipöllö ei ole uhanalainen. Se on ÄÄRIMMÄISEN UHANALAINEN! hän rääkäisi ja pamautti oven kiinni niin, että luokkahuone huojatti.

Opettaja painoi selkensä ovea vasten ja jäi äimistyneen näköisenä siihen nojaamaan. Tämän kaltaisia välikohtauksia taisi koulussa tapahtua harvoin. Sitten hän nyökkäsi minulle rohkaisevasti.

Nielaisin ja tihrustin taas ryttääntynyttä muistiinpanopaperiani. Lukematta oli enää viimeinen lause:

– Nykyään tunturipöllöt tunnetaan ehkä parhaiten Harry Potter -elokuvista, joissa Harryn lemmikkinä on Hedwig-niminen tunturipöllö.

Sitten annoin käteni valahtaa alas. Naamassani olevalla merimakkaralla ei tässä tilanteessa ollut enää merkitystä.

– Kiitos Hilla, opettaja henkäisi helpottuneena.

Minä käännähdin kannoillani ja palasin pöllämystyneenä pulpettiini.

– Vitsi, mikä viherhihhuli. Ihan ding-dong, Zeinap kuis-kasi korvaani ja pyöritteli silmiään.

Mutta minä en pystynyt vastaamaan. Aivoni raksuttivat niin kuumeisesti.

Koko matkan isän luo mietin, mitä ihmettä oli oikein tapahtunut. Mielessäni näin Bubon ylös alas viuhkuvat kädet ja tuskaiset, lähes itkuun vääntyneet kasvot. Bubo oli vaikuttanut niin... Mikä se sana on? Epätoivoiselta? Oikeasti! Bubo oli vaikuttanut olevan niin epätoivoinen, että olisi saattanut tehdä mitä vain, käydä jopa käsiksi. Alikulkutunnelissa kulkiessani pohdin, että onneksi Bubo oli teljetty oven taakse ennen Harry Potteriin liittyvää loppukevennystäni. Sitä hän tuskin olisi kestänyt.

Mutta miksi ihmeessä joku suhtautui pöllöihin sellaisella kiihkeydellä? Mikä esitelmässäni oli triggeröinyt Buben ja saanut hänet sillä tavalla sekoamaan? Vaikka olihan opettaja sivumennen maininnut, että Bubo olisi halunnut pitää esitelmän samasta aiheesta. Senkö takia Bubo ryhtyi ruokajonossa juttelemaan kanssani? Oliko hän odottanut tilaisuutta kysyäkseni, vaihtaisinko hänen kanssaan aihetta?

MUUTAMAN PÄIVÄN AJAN välttelin tarkoituksellisesti Bubo Ukulia. Se kävi helposti; hänkin tuntui kiertävän minut kaukaa. Minusta näytti kuin Bubo olisi ollut yhä vähän poissa tolaltaan. Ehkä vaikutelma syntyi asennosta, jossa Bubo seiso, siitä kuinka hän kyyristeli niskaansa ja nyiskeli hartioitaan. Välituntisin Buboä vilkuillessani tajusin, että hän oli koulussa enimmäkseen yksin. Oikeastaan kukaan ei jutellut Bubon kanssa. Oliko hän ollut yhtä yksin jo ennen tunturipöllöesitelmäni? Oliko niin ollut aina?

Ilmeisesti kohtaas luokkahuoneessa oli jäänyt kaiher-tamaan myös Kirsi-open mieltä. Perjantain viimeisen op-pitunnin päätteeksi hän nimittäin pyysi kumpaakin meistä jäämään luokkaan.

– No niin, Bubo, opettaja kehotti kuin hänellä ja Bubol-la olisi ollut jokin valmiiksi laadittu suunnitelma tai käsi-kirjoitus.

– Anteeksi Hilla, että sotkeuduin sun eläm... sun esitel-mään, Bubo töksäytti kuuliaisesti. – Ei tule toistumaan.

Nyökkäsin ja päylyilin Buboä pitkäksi venähtäneen otsatukkani alta. Hän oli likimain mittaiseni, ehkä sentin tai pari lyhyempi. Bubolla oli päällään kulahtaneet reisitaskuhousut ja jalassa villasukat. Virttyneestä neulepaidasta törötti vihreitä langanpätkiä. Rimpulan kaulan ympärillä oli nahkanaru. Narusta roikkui jotakin, ehkä jokin koru, mutta se jäi Bubon paidan kauluksen alle näkymättömiin. Bubon hiukset olivat yhtä vaaleat kuin minunkin. Ne valuivat hartioille ja olisivat yltäneet hyvin poninhännälle. Oikeastaan meissä kahdessa taitaa olla aika paljon samaa, huomaisin ajattelevani.

Naulakolla Bubo teki selväksi, että keskustelut oli keskusteltu. Hän nyki takin pika pikaa päälleen ja runnoi linttaantuneet tennarit jalkaansa kengännauhoja avaamatta. Ennen kuin ehdin heittää reppua selkääni, oli Bubo jo kiittänyt käytävään. Portaikon ylätasanteelta näin, miten ketterästi hän juoksi portaita alas. Kun jäljellä oli neljä viisi askelmaa, Bubo hulmahti hyppyyn, pudottautui pehmeästi alatasanteelle ja singahti takin liepeet lepattaen ovesta ulos.

Minä puolestani tömähtelin portaita alas kuin päälläni olisi ollut ruostunut rautahaarniska, askel kerrallaan. En koskaan vetistele, mutta nyt minua jostakin kumman syystä melkein itketti. Mikä himskatti Bubossa ja hänen äskeisessä muka-anteeksipyynnössään kirpaisi minua näin? *Anteeksi Hilla, että sotkeuduin sun esitelmään*, oli Bubo sanonut. Mutta eikö Bubo ollutkin ensin ollut sanomaisillaan jotakin muuta? Anteeksi, että sotkeuduin sun *elämään*. Niinhän hän oli meinannut sanoa. Ja silloin tajuusin sen. Minua mel-